

číslo ve spisu:

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Katedra pastorálních oborů a právních věd

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky ThLic. Mariusz Kuźniar, Th.D.

Autor/autorka práce: Bc. Jitka Kaucká
Studijní program/obor: Teologie, Teologické nauky
Název práce: Náboženská gramotnost
Vedoucí práce: Doc. Ing. Mgr. Aleš Opatrný, Th. D.
Rozsah práce: (včetně mezer): 181 794

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☐	☐	☒	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☐	☒	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich				

dosažení	☐	☒	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☒	☐	☐
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		Ne	
Práce je kompilační prací	☐		☐	
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐		☒	
Práce přináší nové poznatky	☒		☐	
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐		☒	
Práce má metodologický/teologický přínos	☐		☒	

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Studentka zvolila náročné téma ke zpracování. Jedná se o duchovní sféru člověka a jako taková vždy zůstane do určité míry tajemstvím dynamiky vztahu člověka k transcendentnu. Vnější kritéria, která pomáhají definovat náboženskou gramotnost, mají pouze částečnou vypovídací schopnost. Složitou problematikou zůstává také volba těchto kritérií. Podle jakých kritérií totiž lze doopravdy objektivně hodnotit kvalitu víry člověka?

Pokusu definovat náboženskou gramotnost samotnou studentkou si vážím, dovolím si však pár úvah.

Formulace „Náboženskou gramotnost chápeme jako schopnost náboženské víry...“ (str. 21 bod. 3.1) nemusí být jednoznačně chápána. Osobně postrádám aspekt, na který je v pojetí katolické teologie kladen velký důraz. Víra je vnímána hlavně jako dar a z tohoto pohledu by se mělo hovořit spíše o dovednostech, kompetencích teoretických a praktických, které pomáhají člověku tento dar rozvíjet.

V kapitole 3. bod 4 popisující hlavní znaky gramotnosti studentka předložila podrobný výčet znaků, podle kterých lze jedince považovat za nábožensky gramotného. Domnívám se, že podle tohoto seznamu by v náboženské gramotnosti obstál pouze absolvent teologické fakulty, a to ne každý.

V kapitole 4. zabývající se znalostním hlediskem náboženské gramotnosti u dětí, mládeže a dospělých, autorka cituje různé publikace, nenacházím však odkaz na důležitý dokument CT 37 – 45, kde se přímo hovoří o tom, na co by měla katecheze zaměřit pozornost v jednotlivých životních fázích člověka. Nechci polemizovat s autorským návrhem studentky jako takovým, ale vnímám pár základních problémů:

- Předimenzované požadavky, v reálném životě stěží běžný člověk dostojí těmto požadavkům
- Předkládání podrobných osnov výuky podle jednotlivých tříd považuji za zbytečné, protože ty se mohou měnit podle situace a potřeb církve. Posuzovat náboženské znalosti podle počtu hodin náboženství není asi nejšťastnější přístup.
- Občasné zaměňování teoretických znalostí s kompetencemi týkajícími se spíše duchovního života.
- Ohledně praktického hlediska náboženské gramotnosti - opět si myslím, že jsou předimenzované požadavky.
- Některé termíny jsou formulovány nesprávně, např. „Dětská“ mše sv., vhodnější formulací je mše sv. s účastí dětí.
- Období dospělosti, obecně vzato, je poměrně dlouhé období. Postrádám hlubší analýzu tohoto období. Mezi požadavky bych zařadil schopnost vyrovnat se ze ztráty, nemoci a stáří z pohledu víry.
- V kapitole 5.3.2 - Svátostná katecheze: nejsou rozebrány všechny svátosti.
- V kapitole 6. - Stimuly rozvoje náboženské gramotnosti v životě farnosti, bych uvítal hlubší reflexi. Tato kapitola je v nepoměru s předchozí kapitolou.

Studentka překročila rozsah práce. Grafická úprava není zcela podle pravidel. Není dodrženo řádkování. Vzhledem k tomu, že studentka dodržela zásady pro vypracování práce stanovené vedoucím diplomové práce a s ohledem na to, že předložila autorské dílo, doporučuji práci k obhajobě.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

--

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 17.1.2014

Podpis: